

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IF P&C INSURANCE AS GINČO NAGRINĖJIMO**

2024-05-07 Nr. 429-186
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir *If P&C Insurance AS*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėjas ir draudikas sudarė Būsto draudimo sutartį (draudimo liudijimo Nr. (*duomenys neskelbtini*)), kuria draudiko parengtų Būsto draudimo taisyklių Nr. TBD-20191 pagrindu buvo apdrausti pareiškėjo turtiniai interesai, susiję su gyvenamuoju namu, esančiu (*duomenys neskelbtini*) (draudimo laikotarpis – nuo 2023 m. sausio 18 d. iki 2024 m. sausio 17 d.) (toliau – Būsto draudimo sutartis).

2024 m. sausio 8 d. pareiškėjas informavo draudiką apie įvykį: „dėl žemos oro temperatūros po nakties rastos peršalusios namo durys, deformavosi durų konstrukcija“. Pranešimo pagrindu draudikas pradėjo žalos administravimą.

2024 m. sausio 9 d. draudiko įgaliotas asmuo apžiūrėjo sugadintas duris ir parengė Sugadinto, apgadinto turto apžiūros aktą. Jame nurodyta informacija apie įvykio aplinkybes: „ryte pastebėjau apšalusias iš vidaus duris, pastebėta apatinė dalis išlindusi, tarpelis tarp staktos ir durų gumos, ties spyra išsipūtusios pačios durys“. Apžiūrą atlikęs asmuo minėtame akte nurodė, kad apgadintos šarvuotos lauko durys.

2024 m. sausio 21 d. draudikas raštu informavo pareiškėją apie priimtą sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju. Draudiko teigimu, įvykį lėmė ilgalaikis poveikis, todėl įvykis nėra staigus ir netikėtas. Be to, draudikas taip pat nurodė, kad pagal Taisyklės neatlyginami nuostoliai, atsiradę dėl natūralaus nusidėvėjimo (pavyzdžiui, techninių savybių praradimo ir kt.), taip pat dėl klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinę ar techninę priežiūrą vykdantis asmuo.

Pareiškėjas su draudiko sprendimu nesutiko ir pateikė jam rašytinę pretenziją. Pareiškėjo teigimu, sugadintos durys iki įvykio buvo eksploatuojamos tinkamai ir pažeidimų neturėjo. Pareiškėjas prašė draudiko paaiškinti, koku būdu jis nustatė, kad durys buvo paveiktos žemos oro temperatūros per ilgą laiko tarpą, o ne staigiai ir netikėtai. Anot pareiškėjo, durys galėjo būti pažeistos bet kada laikotarpiu nuo 2024 m. sausio 7 d. 24 val. iki 2024 m. sausio 8 d. 7 val. ryto.

Gavęs pareiškėjo pretenziją, draudikas pavedė žalų reguliavimo ir nuostolių vertinimo paslaugas teikiančiai UAB *Smart Claims* (toliau – bendrovė) įvertinti žalos lauko durims atsiradimo priežastį. Šios bendrovės pavedimu UAB *Būsto priežiūra* specialistas pakartotinai apžiūrėjo apgadintas duris, o bendrovės ekspertai parengė Nuostolių priežasties nekilnojamajam turtui vertinimo ataskaitą Nr. IFPS0007139 (toliau – Vertinimo ataskaita), kurioje pateikė išvadą, kad lauko durys nebuvo paveiktos staigaus ir netikėto koncentruoto mechaninio išorinio poveikio, stebimos deformacijos charakteringos atmosferos poveikiui ir temperatūros svyravimams. Draudikas pateikė Vertinimo ataskaitą pareiškėjui ir nurodė sprendimo nekeisias.

Galutinis draudiko sprendimas pareiškėjo netenkino, todėl jis kreipėsi į Lietuvos banką su prašymu išnagrinėti šalių ginčą ir pripažinti įvykį draudžiamuoju. Anot draudiko, Vertinimo ataskaitą parengė kiti nei įvykio vietą apžiūrėję asmenys, be to, apžiūrą atlikęs asmuo vietoje

informavo, kad įvykis yra draudžiamasis ir jis pateiks tai patvirtinančią išvadą. Pareiškėjo teigimu, Vertinimo ataskaitoje nesiremiamas ir papildomais apžiūros metu ją atlikusiam specialistui nurodytais duomenimis bei realiai įvykio vietą apžiūrėjusio specialisto išvadomis.

Atsiliepime į pareiškėjo kreipimąsi draudikas nurodė su keliamu reikalavimu nesutinkąs. Draudiko teigimu, įvykis nelaikytinas staigiu ir netikėtu, nes oras nuo 2024 m. sausio 1 d. iki sausio 8 d. vėjo palaiptai ir nebuvo jokio staigaus temperatūrų pokyčio. Be to, anot draudiko, jeigu durys nuo šalčio deformuotųsi staigiai, tai taip būtų nutikę 2021 m. sausio 17 d., kai buvo fiksuota $-20,5$ °C oro temperatūra. Įvykio naktį fiksuota $-18,6$ °C temperatūra, draudiko teigimu, yra įprastas Lietuvos klimato sąlygų reiškinys žiemos periodu. Anot draudiko, šiuo atveju nustatytos dvi galimos durų deformacijos priežastys, t. y. ilgalaikis įprastų atmosferos reiškinų poveikis ir (arba) nekokybiškos medžiagos (gaminys), ir abi jos priskiriamos prie nedraudžiamųjų įvykių.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudiko sprendimo įvykį (durų deformaciją) pripažinti nedraudžiamuoju pagrįstumo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti administruojant žalą nustatytas įvykio aplinkybes ir nustatyti, ar pagal draudimo sutartį draudikas pagrįstai įvykį pripažino nedraudžiamuoju.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja įstatymams. Sutarties laisvės principas reiškia civilinių teisiųjų santykių subjektų teisę laisvai spręsti, sudaryti konkrečią sutartį ar jos nesudaryti, pasirinkti, su kuo sudaryti sutartį, be to, savarankiškai spręsti dėl sutarties turinio (sutarties sąlygų ir jų pakeitimo) bei formos, išskyrus atvejus, kai tam tikras sutarties sąlygas (jų turinį) nustato imperatyviosios teisės normos arba tam tikrų sąlygų reikalauja viešoji tvarka, sąžiningumo, protingumo, teisingumo principai, gera moralė. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (Civilinio kodekso 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta Būsto draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas. Draudimo apsauga nustatoma tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.¹ Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudimo prisiimtą draudimo riziką laipsni.²

Draudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kurio aplinkybės patenka į draudimo sutarties sąlygose numatytų draudžiamųjų įvykių apibrėžtį, o nedraudžiamuoju įvykiu laikomas

¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

atsitikimas, kai draudimo rizika įvyksta, tačiau šalys yra susitarusios, kad šis įvykis dėl konkrečių aplinkybių nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką. Nedraudžiamieji įvykiai pašalina draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką.³ Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo įvykio fakto nustatymu.⁴

Pažymėtina, kad, pagal Taisyklių I dalies „Nuo ko draudžiamieji ir nedraudžiamieji įvykiai“ 2 punktą, draudimo apsauga galioja tik atsitikus draudžiamajam įvykiui, kuris nurodytas pasirinktame (draudimo liudijime nurodytame) draudimo variante. Nagrinėjamu atveju Būsto draudimo sutartis buvo sudaryta pasirinkus draudimo variantą „If super namai“, kuriuo apdraudžiama nuo šių rizikų: ugnies, vandens, gamtinių jėgų, potvynio, vagystės ir vandalizmo, automobilio atsitrengimo, stiklo dūžio, viršįtampių, kritulių vandens prasiskverbimo, vidaus gedimų ne senesniems kaip 4 metai įrenginiams, vagystės ne namuose ir kt. įvykių.

Akcentuotina tai, kad Taisyklių dalyje „Draudimas nuo gamtinių jėgų“ nurodyti tokie draudžiamieji įvykiai: 1) audra; 2) liūtis; 3) kruša; 4) sniego slėgis; 5) grunto slūgis dėl karstinės įgriovos; 6) nuošliauža; 7) medžio ar jo dalių užkritis ant apdrausto turto. Nė vienas iš šių draudžiamųjų įvykių neatitinka pareiškėjo nurodytų įvykių aplinkybių, tačiau draudimo variantui „If super namai“ taip pat taikoma draudimo apsauga ir nuo kitų įvykių. Pagal Taisyklių dalies „Draudimas nuo kitų įvykių“ 63 punktą, draudžiamuoju įvykiu laikomas bet kuris staiga ir netikėtai atsitikęs įvykis, išskyrus Taisyklėse nurodytus nedraudžiamuosius įvykius. Pareiškėjo nuomone, įvykis turi būti pripažintas draudžiamuoju, nes durų defektai atsirado staigiai ir netikėtai per naktį dėl žemos oro temperatūros.

Draudiko teigimu, įvykis (durų deformacija) nelaikytinas draudžiamuoju. Taisyklių dalyje „Bendri nedraudžiamieji įvykiai“ yra nurodyti nedraudžiamieji įvykiai, taikytini nepriklausomai nuo pasirinkto draudimo varianto (72 punktas). Draudiko teigimu, pareiškėjo nurodytas įvykis turi Taisyklių 74, 75 ir 82 punktuose nustatytų nedraudžiamųjų įvykių požymių. Pagal Taisyklių 74 punktą, draudikas nedraudžia nuo įvykių, kurie nėra staigūs ir netikėti. Vadovaujantis Taisyklių 75 punktu, nedraudžiama nuo natūralaus nusidėvėjimo (pavyzdžiui, techninių savybių praradimo ir kt.) arba neišvengiamų natūralių procesų (pavyzdžiui, drėgmės, korozijos, kalkių, puvimo, mikroorganizmų, grybelio, garavimo, struktūros, spalvos ar kvapo pasikeitimo ir kt.). Pagal Taisyklių 82 punktą, nedraudžiama nuo klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinę ar techninę priežiūrą vykdančias asmuo (jeigu darbus atliko draudėjas, tai jis prilyginamas šiame punkte išvardytiems asmenims).

Vertinant, ar dėl pareiškėjo nurodytų priežasčių – žemos oro temperatūros – galėjo atsirasti durų defektai, pažymėtina, kad, pagal Statybos techninio reglamento STR 2.05.20:2006 „Langai ir išorinės įėjimo durys“⁵ (STR) 5 punktą, šio STR tikslas – įgyvendinti teisės aktų, susijusių su statybos produktais, derinimo nuostatas, kad pastatuose naudojami langai ir durys būtų suprojektuoti atsižvelgiant į vietovės klimato ir gyventojų komforto sąlygas taip, kad būtų užtikrintas jų mechaninis atsparumas ir pastovumas, higienos, sveikatos ir aplinkos apsauga, naudojimo sauga, apsauga nuo triukšmo, energijos taupymas ir šilumos išsaugojimas. Kaip nustatyta STR 9 punkte, pastato langai ir išorinės durys turi būti suprojektuoti taip, kad juos naudojant ir prižiūrint visą eksploataavimo laikotarpį būtų užtikrinti mechaninio patvarumo ir pastovumo, higienos, sveikatos ir aplinkos apsaugos, naudojimo saugos, apsaugos nuo triukšmo, energijos taupymo ir šilumos išsaugojimo reikalavimai. Pagal STR 10 punktą, projektuojant langus ir išorines duris turi būti įvertinti šilumos pralaidumo, oro, garso izoliavimo, atsparumo vėjo apkrovai, vandens nepralaidumo, oro skverbties, mechaninio atsparumo, stiprumo, atsparumo įsilaužimui, įstiklinimo, saulės šilumą ribojančio stiklo naudojimo, natūralaus apšviestumo poreikio įvertinimo, ženklinimo ir montavimo pastatuose reikalavimai. Tai reiškia, kad kokybiškos, lauke eksploatuoti skirtos durys turi būti atsparios sezoniniams temperatūros svyravimams ir kitiems įprastiems atmosferos poveikiams, išlaikyti tinkamą sandarumą ir kt.

Lietuvos bankui buvo pateikti duomenys apie Klaipėdos automatinėje meteorologijos stotyje fiksuotą oro temperatūrą 2024 m. sausio 1–8 d. (pareiškėjas teigė, kad žala atsirado 2024 m. sausio 8 d.). Iš pateiktų Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos duomenų matyti, kad

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. balandžio 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-205/2014.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

⁵ Patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. D1-62 ir galiojęs draudimo liudijime nurodytais apdrausto gyvenamojo namo statybos metais.

2024 m. sausio 1 d. buvo fiksuota žemiausia $-2,6\text{ }^{\circ}\text{C}$, sausio 2 d. – $-8,3\text{ }^{\circ}\text{C}$, sausio 3 d. – $-10,7\text{ }^{\circ}\text{C}$, sausio 4 d. – $-12,3\text{ }^{\circ}\text{C}$, sausio 5 d. – $-11,7\text{ }^{\circ}\text{C}$, sausio 6 d. – $-13,3\text{ }^{\circ}\text{C}$, sausio 7 d. – $-18,6\text{ }^{\circ}\text{C}$, sausio 8 d. – $-18,1\text{ }^{\circ}\text{C}$ oro temperatūra. Be to, draudikas pateikė Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos pažymą apie hidrometeorologines sąlygas, kurioje nurodyta, kad per laikotarpį nuo 2020 m. sausio 1 d. iki 2024 m. sausio 1 d. Klaipėdos automatinėje meteorologijos stotyje buvo užfiksuotos 6 paros, kai minimali oro temperatūra nukrito žemiau kaip $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$. Atsižvelgiant į šią informaciją konstatuotina, kad įvykio laikotarpiu (8 dienas iki įvykio ir nurodytą įvykio naktį) oro temperatūra žemėjo palaipsniui ir jokio staigaus ir ekstremalaus temperatūros pokyčio nebuvo, panaši oro temperatūra Klaipėdos regione buvo fiksuota ir anksčiau. Be to, pažymėtina, kad $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$ oro temperatūra Lietuvos klimato sąlygomis ir žiemos laikotarpiu yra įprastas ir numanomas reiškinys.⁶

Taip pat pažymėtina, kad įrodinėdamas savo sprendimo pagrįstumą draudikas pateikė Vertinimo ataskaitą. Joje nurodyta, kad gavus pranešimą apie įvykį durys buvo apžiūrėtos du kartus (2024 m. sausio 9 ir 30 d.), padarytos defektų nuotraukos, parengti apžiūrų aktai. Vertinimo ataskaitoje aptariamai užfiksuoti defektai ir konstatuojama, kad matoma varčios deformacija, apatiniam kampe iš spynų pusės stakta standžiai nepriglunda prie durų staktos, yra plyšys, taip pat nurodoma, kad staigaus mechaninio poveikio durų staktai nenustatyta.

Įvertinęs defektų nuotraukas bendrovės specialistas nurodė, kad fiksuojamas netolygus durų varčios profilio prigludimas prie gaminio rėmo varčios apačioje ir deformacija ties spynomis. Anot specialisto, vizualiai apžiūrint fiksuojamas netolygus durų varčios prisiglaudimas prie staktos apatinėje dalyje, tokie defektai indikuoja apie gaminio deformacijas. Vidiniai ir išoriniai pastato angokraščiai be defektų, t. y. angų deformacijų požymių vizualiai apžiūrint nenustatyta, taip pat nėra nustatytų mechaninio ir (arba) staigios koncentruotos išorinės jėgos poveikio požymių.

Anot bendrovės specialisto, lauko durų konstrukcijos profiliams ženklūs vidinius įtempimus sukelia įprastos eksploatacijos sąlygos šaltuoju periodu, kai rėmo vidinė pusė yra veikiamą vidutinės $20\text{--}21\text{ }^{\circ}\text{C}$ temperatūros, o lauko (išorinė) pusė $-20\text{ }^{\circ}\text{C}$ ir žemesnės temperatūros, t. y. $40\text{ }^{\circ}\text{C}$ ir didesnio temperatūros skirtumo, į kurį atsižvelgiant gaminiai ir yra projektuojami. Konstrukcijos natūraliai veikiamos atmosferos poveikio, lauko ir vidaus temperatūros skirtumo, ir tai yra įprasta apkrova, kurią kokybiški profiliai privalo atlaikyti. Specialistas pažymėjo, kad, remiantis Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos interneto svetainėje skelbiama vieša informacija, 2024 m. sausio 7–8 d. fiksuota žemiausia oro temperatūra buvo $-18,6\text{ }^{\circ}\text{C}$, o tokia temperatūra žiemą Lietuvoje yra įprasta.

Apibendrinamas Vertinimo ataskaitoje aptartus duomenis, specialistas teigė, kad defektai galėjo atsirasti dėl dviejų priežasčių: 1) ilgalaikio įprastų atmosferos reiškinų poveikio; 2) nekokybiškų medžiagų (gaminio). Vertinimo ataskaitoje daroma išvada, kad: 1) durys nebuvo paveiktos staigaus ir netikėto koncentruoto išorinio mechaninio poveikio; 2) defektai charakteringi atmosferos poveikiui ir temperatūros svyravimams; 3) durys neturi deformuotis nuo įprastų temperatūrinių svyravimų, turi išlaikyti tinkamą sandarumą ir šiluminę varžą.

Pažymėtina, kad pareiškėjas nepateikė jokių specialistų išvadų ar kitų specialiomis žiniomis pagrįstų objektyvių duomenų, suteikiančių pagrindą abejoti Vertinimo ataskaitos išvadomis. Kita vertus, pareiškėjas teigė, kad Vertinimo ataskaitą parengė asmuo, kuris net nebuvo atvykęs į įvykio vietą, be to, jo išvada prieštarauja įvykio vietą apžiūrėjusio UAB *Būto priežiūra* specialisto nuomonei, kuris, pareiškėjo teigimu, apžiūros metu patvirtino, jog įvykis bus laikomas draudžiamuoju. Be to, anot pareiškėjo, apžiūros metu jis nurodė papildomų duomenų dėl žalos atsiradimo aplinkybių, kurie taip pat nebuvo įvertinti.

Vertinant šiuos pareiškėjo kreipimosi motyvus pažymėtina, kad paprastai ne turta apžiūrintys asmenys turto apžiūros metu, o draudikas, surinkęs visus žalos administravimui reikalingus duomenis, priima sprendimą dėl įvykio pripažinimo draudžiamuoju ar nedraudžiamuoju. Nagrinėjama atveju matyti, kad turta apžiūrėjo net ir ne draudiko specialistai, t. y. tam tikrus administravimo veiksmus buvo pavesta atlikti bendrovei, o turto apžiūrą, kurios metu, kaip teigė pareiškėjas, buvo nurodyta, kad įvykis bus pripažintas draudžiamuoju, bendrovės pavedimu atliko UAB *Būsto priežiūra* specialistas.

Draudikas papildomai pateikė elektroninio susirašinėjimo su apžiūrą atlikusiu asmeniu duomenis: pastarasis nurodė, kad niekada nesako, ar įvykis yra draudžiamasis, ar ne, nes neturi

⁶ Žiūrėti, pavyzdžiui, <https://www.meteo.lt/category/menesio-hidrometeorologiniu-salygu-apzvalga/>.

įgaliojimų teikti išvadų, jis fiksuoja faktus ir informuoja apie tai, per kiek laiko galima tikėtis gauti atsakymą. Specialistas taip pat nurodė, kad visi duomenys, kurie gaunami apžiūros metu, perduodami draudikui. Aplinkybės, kad apžiūrą atlikusiam specialistui buvo pateikta reikšminga su įvykiu susijusi informacija, tačiau ji neįvertinta Vertinimo ataskaitoje, taip pat grindžiamos tik subjektyviais įrodymais: pareiškėjas nenurodė, kas nebuvo įvertinta ir, jei šie duomenys būtų reikšmingi, kaip jie keistų draudiko atliktą įvykio kvalifikavimą (sprendimą laikyti jį nedraudžiamuoju). Tai, kad apžiūrą atliko, apgadinius užfiksavo ir aprašė vienas asmuo, o išvadas dėl galimų defektų atsiradimo priežasčių padarė kitas asmuo, taip pat savaime nelemia atlikto tyrimo ydingumo ar netikslumą, nes defektų atsiradimo priežastys nustatytos įvertinus apžiūrų metu surinktus duomenis, kurie nagrinėjant ginčą nebuvo paneigti.

Lietuvos banko vertinimu, surinktų duomenų visuma leidžia konstatuoti, kad nagrinėjamu atveju nebuvo nustatyta staigaus ir netikėto įvykio sąlygų, nes lauko durų, kurios turėtų būti atsparios temperatūros poveikiams ir įprastoms klimato sąlygoms, defektai atsirado įprastomis klimato sąlygomis, nesant ekstremalių ar Lietuvos klimatui neįprastų sąlygų, jos nebuvo pažeistos mechanškai, nenustatyta kitokių staigių ir netikėtų įvykių, kurie galėjo lemti fiksuotus lauko durų defektus. Nustačius, jog įvykis nepriskirtinas staigiam ir netikėtam įvykiui (Taisyklių 74 punktą), darytina išvada, kad draudikui nekyla pagrindo įvykį pripažinti draudžiamuoju ir mokėti pareiškėjui draudimo išmoką, todėl pareiškėjo reikalavimas laikytinas nepagrįstu ir atmestinas.

Taisyklių 75 ir 82 punktuose nustatytų nedraudžiamųjų įvykių aplinkybių ir ginčo įvykio atitikties vertinimas, nustačius, kad įvykis atitinka nedraudžiamąjo įvykio sąlygas, numatytas Taisyklių 74 punkte, toliau neturi teisinės reikšmės, todėl dėl šių punktų taikymo toliau nepasisakoma.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis